

DZIENNIK SUWAŃSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 81 SUWAŃKI

TELEFON Nr 68
Redakcja i Administracja: P. E. O. M. 13677.

Autonomia terytorjalna dla słowiańskich mniejszości i federacyjna budowa Rzplitej hasłem Klubu Pracy

WARSZAWA, 12.6. Parlamentarny Klub Pracy ogłosił wczoraj komunikat o zadaniach, jakimi zamierza kierować się w stosunku do mniejszości narodowych, zamieszkałych na terytorjum państwa polskie.

Ideę tę reprezentował w zaraniu niepodległości Marszałek Piłsudski jako Naczelnik Państwa.

Uchwała głosi na wstępie, iż demokracja polska pragnie w granicach Rzeczypospolitej opierać podstawy państwowej mocy i szczęście zespolonych w państwie ludów na rzetelnym wprowadzeniu w życie postanowień konstytucyj, gwarantujących prawa mniejszości narodowej.

Dalej czytamy: **Będziemy zwalczać wszelki podział narodowościowy i dążyć, aby przy rozkwiście samorządu we wszystkich dzielnicach, ziemi Rzplitej z przewagą ludności śląskiej i ukraińskiej korzystać z autonomii terytorjalnej.**

Polska demokracja, świadoma, że wspólne dobro ludów, zamieszkałych Rzplitej, wymaga od nich zbiorowych wysiłków, gotowa jest do łącznej pracy na rozmaitych polach z demokracją mniejszości narodowych i łącznej walce przeciw wszelkim objawom nacjonalistycznej nietolerancji - jednej i drugiej strony.

Zywny wiare, że jedynie na drodze znaczonej wspólne wyzwalanie mogą się zejść i uzgodnić aspiracje polityczne Białorusi i Ukraińców z polską racją stanu, urzeczywistniając w ten sposób ideały niepodległościowe Białorusi i Ukraińcy i federacyjną idea Polak.

Uchwała powyższa oznacza powrót do idei oparcia budowy Rzeczypospolitej na podwalinach federacyjnej i na zasadzie autonomii terytorjalnej słowiańskich mniejszości.

Rok budżetowy państwa nie będzie zaczynał się 1-go lipca Uchwała Rady Ministrów

WARSZAWA, 12.6. Rada ministrów na posiedzeniu odbytem wczoraj na Zamku w obecności P. Prezydenta Rzeczypospolitej uchwaliła wniosek ministra skarbu, zmieniający uchwa-

le Rady ministrów, która początek roku budżetowego oznaczała na dzień 1 lipca. Rada ministrów dokonała szczegółowej rozprawy nad projektami zmiany konstytucji.

Pomorze --- drogocenną perłą Rzeczypospolitej Podróż premiera Bartla podkreśli znaczenie morza dla państwa

WARSZAWA, 12.6. Premier Bartel przyjął wczoraj wojewodę pomorskiego Wachowaka i oświadczył mu, że w najbliższym czasie odwiedzi Po-

morze, aby zmanifestować w ten sposób, że rząd interesuje się żywo sprawami tej dzielnicy i polskiego morza.

Przy tej sposobności p. premier zaprzeczył kategorycznie krążącym pogłoskom, jakoby był w planie jakiegokolwiek między narodowe ustępstwa w tym względzie.

Plany polityczne rządu premiera Bartla

Prezes Rady Ministrów o zmianie konstytucji, rozwiązaniu Sejmu Sensacyjne informacje naszego pisma

WARSZAWA, 12.6. P. premier Bartel udzielił wczoraj wyjaśnień, dotyczących zamiarów rządu w stosunku do Sejmu. Stało się to na konferencji, jaką odbył z przedstawicielami „Wyzwolenia” postami Putkiem i Nowickim, którzy mu przedstawili uchwały klubu.

Oświadczenia p. premiera są pod wieloma względami sensacyjne, gdyż prostują wyobrażenia, jakie dotąd istniały o zamiarach rządu. Dzięki uprzejmości posta Putka możemy zamieścić relację o rozmowie z p. Bartlem, która w znamienity sposób wyświeśla sytuację.

Na pytanie p. Putka co do sposobu i terminu, w jakim nastąpi rozwiązanie Sejmu, p. premier oświadczył, że jest

przeciwnikiem rozwiązania Sejmu mocą własnej uchwały. Atrybucja ta winna przysługiwać Prezydentowi Rzeczypospolitej, który na zasadzie zmienionej konstytucji rozwiąże Sejm w chwili odpowiedniej.

— Kiedy to przypuszczalnie może nastąpić?
— W takim terminie, aby wybory mogły odbyć się najwcześniej za sześć miesięcy.

Na pytanie, jakich rząd domagać się będzie pełnomocnictw, p. premier odpowiedział:

— Żadnych. Natomiast najbardziej aktualna dla rządu jest zmiana konstytucji w kierunku nadania rządowi prawa, aby w czasie, gdy Sejm nie obraduje, mógł wydawać

dekrety, działające z mocą ustawy.

— Jak długo Sejm obecny będzie obradował?

— Do połowy lipca powinien być zwołany przez rząd wysunięte załatwić. Posel Putek podał następnie do wiadomości zamiar utworzenia

wyborczego bloku lewicy i zapytał, czy nowe stronnictwo, które powstaje pod nazwą „Związek naprawy Rzeczypospolitej”, działa w porozumieniu z rządem.

Stronnictwo to organizują: Związek b. legionistów, Związek strzelecki, Związek b. powstańców górnośląskich i Zw. osadników kresowych.

P. premier Bartel oświadczył, że

z radością wita zamiar utworzenia bloku wyborczego lewicy. O powstaniu nowego stronnictwa naprawy Rzeczypospolitej słyszy natomiast po raz pierwszy i rząd nie ma z nim nic wspólnego.

P. premier zgodził się na konieczność przyjęcia przez Sejm projektów

ustaw samorządowych sformułowanych — drodze kompromisu przez przedstawicieli 6 stronnictw polskich.

P. Czechowicz wiceministrem skarbu

WARSZAWA, 12.6. P. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał nominację b. ministra skarbu Gabriela Czechowicza na podsekretarza stanu w ministerstwie skarbu.

Drugi lot Paryż --- Tokio Lotnik francuski Pelletier d'Oisy wylądował w piątek w Warszawie

Wczoraj rano odleciał do Moskwy

Kpt. Pelletier d'Oisy z żoną, Carolen tuż po wylądowaniu w Warszawie.

Interes gospodarczy w solidarności z państwem

P. min. KWIATKOWSKI zaznaczył, że nie dopuści do żadnego nacisku z zewnątrz na urzędników

WARSZAWA, 12.6. Nowego ministra przemysłu i handlu, p. Kwiatkowskiego, który dziś objął urządowanie, powitał b. serdecznie podsekretarz stanu, p. Doleżał.

P. minister Kwiatkowski w odpowiedzi swej stwierdził, że kryzys gospodarczy w kraju do szedł do wysokiego napięcia i że nie da się on opanować w sposób prosty i natychmiastowy.

Należy dążyć do stanowczego i zdecydowanego, realnego przełamania spiętrzonej trudności. Program ministra, ujęty krótko, polega na usunięciu przeszkód, tamujących życie gospodar-

cze oraz na zsolidaryzowaniu interesów gospodarczych z interesami państwa.

Rząd dążyć będzie do: wzrostu zdolności naszej wytwórczości, do rozszerzenia naszej sieci zakładów handlowych, do stopniowego podnoszenia cyfry podatków i powiększenia liczby zatrudnionych robotników.

Wszystko to musi w końcu dać przewyżkę produkcji krajowej nad konsumpcją Polski. W końcu, zwracając się do urzędników, zapewnił p. minister, że użyje całego swego wpływu aby uniemożliwić wszelkie próby nacisku z zewnątrz na pracę urzędników.

Redukcja dwu wiceministerstw Podsekretarjaty stanu w min. pracy i robót publicznych mają być zniesione

W sferach rządowych poruszono kwestię skasowania, jako zbędnych, podsekretarjatów stanu w min. pracy i opieki społecznej oraz w min. robót publicznych.

Podsekretarjatów stanu w min. pracy i opieki społecznej oraz w min. robót publicznych.

Dziki awantury w parlamencie czeskim Bombardowanie ławy ministrów przez posłów komunistycznych

18-sto GODZINNE OBRADY O CŁACH

PRAHA, 12.6. W sejmie czesko-słowackim przyszło znowu do burzliwych scen.

Posiedzenie, które rozpoczęło się wczoraj o godz. 9 rano, trwało bez przerwy 18 godzin. Gdy dziś o godz. 4 min. 30 rano pos. Ładina przystąpił do referowania wniosku w sprawie celagranych, deputowani komunistyczni nie chcąc dopuścić do głosowania, rozpoczęli trząść pulpitemi, poczem zaczęli rzucać rozmaite przedmioty w kierunku ławy ministerjalnych. Gdy następnie komuś chcieli opanować trybunę, odparto ich.

Straszliwy hałas trwał bez przerwy do godz. 6 rano. Komuniści domagali się wyjaśnień rządu w sprawie wczorajszych krwawych zajść ulicznych w Pradze, wywołanych demonstracją komunistów przeciw cłom agrarnym, a podczas których raziła 7 policjantów i 3 demon-

strantów. Żądanie komunistów po parli socjaliści.

Wreszcie przewodniczący zamknął posiedzenie, nie poddawszy wniosku pod głosowanie i naznaczając wznowienie obrad na godzinę 7-a rano.

Do tej chwili jednak posiedzenia nie wznowiono.

900.000 czarnych koszul tworzy gwardję Mussoliniego

RZYM, 12.6. Na zebraniu dyrektorjatu włoskiej partji faszystowskiej generalny sekretarz administracyjny oznajmił, że partja liczy obecnie 875.352 członków. W czerwcu r. ub. partja liczyła 493.787 członków.

WARSZAWA, 12.6.

Spodziewany od kilku dni w Warszawie próbujący już po raz drugi lotu Paryż — Tokio lotnik francuski kpt. Pelletier d'Oisy przybył nareszcie wczoraj na dwupłatowcu typu „Breguet 19” o potężnym 450-konnym motorze Lorraine.

Tym razem podróż powietrzna miała lepszą, niż w czasie pierwszego lotu. Wystartował w Paryżu o godz. 9.10 rano. Do Magoncji miał mgłę, później już była dobra pogoda. W Warszawie wylądował o godz. 16.45 na lotnisku Mokotowskim, witany przez przedstawicieli naszego lotnictwa wojskowego i francuskiego attache handlowego p. Gontout de Biron.

Dziś o godz. 7 min. 10 rano wyruszył z lotniska w Mokotowie kpt. Pelletier d'Oisy w dalszą drogę.

Tym razem start odbył się normalnie, bez żadnych niespodzianek.

Podczas odlotu padał dość du-

ży deszcz, co jednak śmiałego Francuza zupełnie nie niepokoiło.

Nie interesował się on również pogodą w Rosji, wyleciał bez osiągnięcia wiadomości o obserwacjach meteorologicznych.

Przy pomyślnych warunkach atmosferycznych lot Warszawa — Moskwa trwać powinien 6 — 7 godzin. O ile Pelletier d'Oisy przybędzie do Moskwy przed godziną 14-tą — to dziś jeszcze, po krótkim wypoczynku, wyleci do Kazania.

Dystans Moskwa — Kazan' wynosi około 2100 km.

Steiger wrócił do Lwowa, aby kończyć przerwane studia

Ze Lwowa donoszą: Po dłuższym pobycie za granicą wrócił do Lwowa Stanisław Steiger, bohater procesu o zamach na b. Prezydenta Rzeczypospolitej, p. St. Wojciechowski.

Steiger zamierza kończyć studia na uniwersytecie lwowskim.

GIEŁDA

WARSZAWA, 12.6. Sytuacja na rynku pieniężnym bez zmiany.

Kurs dolara oficjalny 9.98, banki prywatne obliczają po 10.05, a czarna giełda broni, zresztą bezskutecznie, swego „ustabilizowanego” kursu 10.20.

PRYWATNE NOTOWANIA POLUDNIOWE Metale

Rubel złoty 5.33, Dolar złoty 10.18, Funt ang. złoty 49.25, Dolar srebrny 9.50, Rubel srebrny 3.46, Srebrny bilon rosyjski 1.42.

Devisy Berlin 2.39, Belgia (za 100) 30.00, Holandia (za 100) 40.00, Londyn (za 1) 49.47, Paryż (za 100) 29.50, Praga (za 100) 29.85, Szwajcaria (za 100) 196.00, Wiedeń (za 100) 141.75, Włochy (za 100) 36.35, Czerwoniec (za 1) 43.00.

ZURYCH, 12. 6. Zamknięcie: Waryszawa 50.5, Praga 15.29%. Dodatek 10.723

Kryzys w Lidze Narodów Brazylja wzywa republiki Południowej Ameryki do wystąpienia z Ligi

BERLIN, 11.6. — Tel. wł. — „Telegraphen Union” donosi z Rio de Janeiro, iż rząd brazylijski zwrócił się z wezwaniem do państw południowo-amerykańskich re-

publik aby wycofały się z prac Ligi Narodów, ponieważ słuszne żądania narodów Ameryki Południowej nie znajdują w Lidze Narodów żadnego uwzględnienia.

Hindenburg wygrał w Reichstagu Parlament odrzucił wniosek komunistów o votum nieufności

BERLIN, 12.6. — Tel. wł. — Reichstag znaczną większością odrzucił propozycję komunistów,

aby wyraził wniosek nieufności Hindenburgowi. Socjaliści powstrzymali się od głosowania.

Marszałek Piłsudski z min. Zaleskim

odbywa konferencje w swym gabinecie

DO 1-go LIPCA musi Sejm być gotów ze wszystkim by spakować manatki i nie drażnić dłużej opinii KOMPROMITACJĄ PARLAMENTARYZMU

(wzrost) — Cóż to za niespodzianka, Panie doktorze. Zrobiliście kompromis co do ustaw samorządowych i teraz się dopiero tem chwalcicie.

— Wiadomo, my są skromni.
— Któż to do tych skromnych należy?
— Kozłowski z ZLN., Jaworowski z P.P.S., Holecza chadek, Pawłowski z Str. chłopskiego, no i moja własna skromność.

— Dobrze, ale dlaczegoście mi celili o wszystkim?
— A to Pana boli?
— Z pewnością. Przecież Kurjer Czerwony najwięcej naglił o te samorzady, na palce Wam patrzył, prosił i groził, więc powinien pierwszy o wszystkim wiedzieć.

— To też pierwszy się dowiadał.
— Ale dlaczego tak późno?
— Porozumieliśmy się jeszcze przed 12-majem. Ale co było z tem począć. Robiliśmy tu rewolucję, potem kazaliśmy nam wybierać nowego Prezydenta, więc nie było ani czasu, ani swobody dla rzeczy normalnych.

— I Pan sądzi, że rzecz tę uchwalić normalnie?
— Nietylko sądzi, ale jestem przekonany.

— I w ten sposób upozoruje się prawo do dalszej egzystencji Sejmu.
— Nie chodzi o żadne pozory, lecz o konieczność oczywistą. Niema uporządkowanego państwa bez uporządkowanych samorządów. Stan obecny jest nie do zniesienia. Sami wolacie o rozwiązanie Rady miejskiej w Warszawie. To samo wołanie rozlega się w całym państwie. Czas najwyższy ład zaprowadzić w tym względzie i jeszcze przed wyborami do Sejmu, odbyć wszędzie wybory gminne.

— Pocz? — Sa przecież doskonałym barometrem usposobień i prądów wśród ludności.
— Zgoda, ale pod warunkiem, że Sejm się skończy przed 1 lipca.

— Niech Pan nie żartuje. Jakim cudem. Pierwsze posiedzenie przypadnie dopiero około 25 b. m., a potem praca odbywana

w największym nawet galopie nie skończy się rychlej...
— Kiedy, kiedy?
— Niż, około... 15 lipca!

Hakata niemiecka knuje zamach na całość Rzplitej W prasie i na zjazdach prowadzi z furją propagandę za oderwaniem od Polski całej b. dzielnicy pruskiej

Z Berlina nadeszły do Warszawy rewelacyjne wiadomości o spotegowaniu akcji antypolskiej ze strony niemieckich organizacji prawniczych.

Obecnie wyszło na jaw, że podczas walk warszawskich i krótko po ich zakończeniu, niemieckie organizacje bojowe w Prusach Wschodnich przygotowywały się do wtargnięcia na terytorjum polskie.

Zamierzaniem niemieckich związków militarnych było opanowanie Enji kolejowej: niemiecki Elk — Toruń — Bydgoszcz — Piła.

Gdy niebezpieczeństwo wojny domowej w Polsce minęło i widoki ataku zbrojnego upadły, przystąpiono do propagandy domagającej się rewizji traktatu wersalskiego i przyłączenia całej b. dzielnicy pruskiej do Rzeszy.

O ile dawniej wysuwana była sprawa przywrócenia Niemcom Pomorza, jako warunek pokojowego współżycia między Polską i Rzeszą, a o Pomorzanie się nie mówiło, teraz, jak na komendę, poruszono w ostry sposób sprawę przywrócenia Niemcom całego b. zaboru pruskiego.

Niemcy, żądając zwrotu b. dzielnicy pruskiej, wysuwają następującą argumentację:
1) Niemcy przez odebranie im b. dzielnicy pruskiej są pochwartowane;
2) b. zabór pruski był śpięchłem Niemiec, bez którego obydł się teraz nie mogą;

3) pod panowaniem polskim b. zabór pruski ekonomicznie i kulturalnie upadł;
4) przyszłość Niemiec leży na Wsch. dzie, a pierwszym warunkiem ekspansji niemieckiej na

Niezłomne stanowisko Brazylii Na znak protestu złożyła mandat do Rady Rada Ligi dymiają nie przyjęła

GENEWA, 11. 6. Mello Franco zgłosił ustąpienie Brazylii ze stanowiska członka Rady Ligi. Niezależnie od tego Brazylija pozostaje członkiem Ligi Narodów.

Hiszpanja postanowiła nie interesować się sprawą wyborów do Rady Ligi tak długo, do póki nie będzie jej przyznane stałe miejsce w Radzie. (PAT).

GENEWA, 11. 6. Rada Ligi Narodów nie przyjęła zgłoszonej przez Mello Franco dymiają ze stanowiska członka Rady i przekazała Zgromadzeniu Ligi ocenę sprawy dymiają Brazylii. Mello Franco przesłał swemu rządowi opinie Rady Ligi.

Jak „Wyzwolenie” pojmuje pacyfikację kraju Domaga się rugów wojawodów, prokuratorów, wysokich urzędników

WARSZAWA, 12. 6. Parlamentarny Klub „Wyzwolenia” powziął zmianę uchwały w kilku kierunkach. Z ogłoszonego komunikatu wynika, iż „Wyzwolenie” domaga się ostrych rugów na stanowiskach wojawodów i prokuratorów oraz usunięcia z wysokich stanowisk urzędników „przeciwnych obozowi demokratycznemu”.

Uchwała zapewnia, że „dotychczasowy sposób pojmowania przez rząd „pacyfikacji” wywołuje w kraju zdumienie, które jawi się w znaczeniu zamiarów „Wyzwolenie” zapewnia dalej, że wysuwane przez koła konserwatywne pomysły utworzenia Rady Stanu i przeniesienia uprawnień legislacyjnych na ten nominiowany przez rząd organ uznaje za nienadające się do dyskusji.

„Wyzwolenie” zapewnia dalej, iż przeciwstawi się ostro agitacji podkopującej idee reprezentacji narodu przez parlament i że wstąpi w imię uzdrowienia państwa do parlamentaryzmu domaga się natychmiastowego rozwiązania Sejmu i Senatu.

Wojnę o swój byt państwowy. Niemcy, licząc na naszą klęskę, publicznie zapowiadali oderwanie od Polski naszych ziem zachodnich. Na co liczą obecnie? Chyba tylko na nasze rozbicie wewnętrzne...

Znieważony premier węgierski otrzyma satysfakcję

Napastnikowi grozi kara dwuletniego więzienia

GENEWA 11. 6. Z powodu napadł Justha na premiera węgierskiego Bethlena odebrano dziennikowi paryskiemu „Ere Nouvelle”, którego Justh był korespondentem, kartę prasową, upoważniającą do brania udziału w posiedzeniach różnych organizacji Ligi Narodów.

Justh, przesłuchiwany przez sędzię śledczego, oświadczył, że nie żałuje swojego czynu. Prokurator polecił zatrzymać Justha w areszcie przewencyjnym.

Występek Justha podpada pod artykuł szwajcarskiego kodeksu karnego, który przewiduje karę do 2 lat więzienia, oraz grzywnę 2.000 fr.

Możliwe, że rząd węgierski zażąda wydania Justha, który był karany za sprzeniewierzenie BUDAPEST 11. 6. Partja so-

cjał — demokratyczna złożyła oświadczenie, potępiające znieważenie Bethlena.

Andrassy, najzacieśszy wróg Bethlena, oświadczył, że czyn Justha obraził nie tylko Bethlena, ale również i cały naród węgierski. Prasa węgierska domaga się od Szwajcarii i Ligi Narodów satysfakcji dla Bethlena i

Wojewoda Darowski nie będzie wojewodą krakowskim

„Korespondencja warszawska” donosi, że kandydatura wojewody łódzkiego p. Darowskiego na stanowisko wojewody krakowskiego stała się nieaktualna.

Obecnie brane są pod uwagę inne osoby.

Cziczeryn zlizuje Rakowskiego w ambasadzie paryskiej

Rakowski pokpił sprawę w rokowaniach o uregulowanie długów

PARYŻ 11. 6. W kołach politycznych utrzymuje się pogłoska o zamierzeniu odwołania obecnego ambasadora sowieckiego w Paryżu, Rakowskiego, którego miejsce miałyby objąć Cziczeryn. Odwołanie to wiąże się z rokowaniami francusko-

sowieckimi w sprawie uregulowania długów. Rakowski prowadził układy nieumiejętnie. Sowki wywołują na to cówkę swego najcieższego mże, jakiego posiadają, tj. Cziczeryn.

Gwałtowna burza na Pacyfiku zatopila kilka okrętów i wiele łodzi rybackich

NOWY JORK 11. 6. Podczas gwałtownej burzy, jaka szalała na Oceanie Spokojnym u brzożów chilijskich, 4 parowce u-

gły zupełnemu rozbiciu, 5 holowników zatonoło, a 3 zostały uszkodzone. Zatonęło również wiele łodzi rybackich

Bolszewicki generał chiński przez Warszawę przejechał do Berlina

BERLIN 11. 6. — Tel. wł. — Marszałek Feng-Ju-Hsiang przywódca bolszewicki wojsk chińskich przebywa w Berlinie w największej tajemnicy. Przybył on z Moskwy przez Warszawę

w towarzystwie dwóch adiutantów z paszportem na fałszywe nazwisko. Mieszkanie jego nie jest nikomu znane z obawy przed zamachem, który już kilkakrotnie zagrażał życiu Fenga.

Wschód jest odebrane od Polski ziem b. zaboru pruskiego. Na zjeździe „Ostbundu” odbytym w ostatnich dniach maja b.r. w Królewcu, przewodniczący von Tilly oświadczył:

„Korytarz polski jest z punktu widzenia państwowego i politycznego narodowego absurdem. Celem wszystkich nas jest powrót do naszej starej ojczyzny i powtórne zdobycie kraju, który został przez Polaków oderwany: Żadamy nie tylko korytarza polskiego, ale Śląska i Pomorzańskiego. Na horyzoncie zaczyna się ukazywać

— polsk zorzny porannej. Jest nim rewolucja w Polsce”. Dyrektor ministerjalny Götz ozygnął na zjeździe, powołując się na Bismarcka, iż można so-

bie wyobrazić istnienie Niemiec bez Alzacji i Lotaryngii, nie jest jednak możliwa egzystencja Niemiec i Prus bez Pomorzańskiego, Pomorza i Śląska.”

Propaganda antypolska została tak dalece w Niemczech rozpetana, że prasa nacjonalistyczna żąda już nawet więcej, aniżeli ziem b. dzielnicy pruskiej!

Przypomniłam sobie plany Ludendorffa z czasów wielkiej wojny, zmierzające do „wyrównania” b. granicy rosyjsko - niemieckiej. „Wyrównanie” to miało, jak wiadomo, na celu zabór

kilku powiatów b. Kongresówki. Furja prasy niemieckiej przeciw naszym granicom zachodnim przypomina w zupełności rok 1920. Polska toczyła wówczas

Polska na targach skandynawskich

Na otwarcie targów wyjechał minister Bertoni

Do Sztokholmu wyjechał wczoraj min. Bertoni jako przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych na uroczystość otwarcia targów skandynawskich. P. min. Bertoniemu towarzyszy w tej podróży p. Turski, który wygłosi w Sztokholmie odczyt o sytuacji gospodarczej w Polsce.

Polska bierze oficjalny udział w targach skandynawskich, gdzie wystawiono wyroby polskiego przemysłu oraz wzory naszych produktów.

Stosunki gospodarcze między Polską a Szwecją nabrały w ostatnich czasach znacznego ożywienia. Eksport naszego węgla do Szwecji wzrasta stale, a w ostatnich czasach Polska importuje duże transporty rudy szwedzkiej.

wystawiono wyroby polskiego przemysłu oraz wzory naszych produktów.

Stosunki gospodarcze między Polską a Szwecją nabrały w ostatnich czasach znacznego ożywienia. Eksport naszego węgla do Szwecji wzrasta stale, a w ostatnich czasach Polska importuje duże transporty rudy szwedzkiej.

W pow. włoszczyńskim niema już wojska

Szóńiony protest postów u premiera Bartla

Do premiera Bartla zgłosili się onegdaj postowie socjalistyczni: Marek, Pużak i Kwapiński, żądając usunięcia wojska z powiatu włoszczyńskiego.

Ministerstwo spraw wewn. zwróciło się telefonicznie do wojewody kieleckiego celem wyda-

nia odnośnych zarządzeń. Wojewoda kielecki p. Manteuffel oświadczył, że kompanja piechoty wycofana została jeszcze z końcem ubiegłego tygodnia, zaś pół szwadronu kawalerji odmaszerowało w poniedziałek bieżącego tygodnia.

W Ostrowcu panuje spokój

Wyniki śledztwa dziś przedłożone będą sądowi

Jeden ranny robotnik zmarł w szpitalu

Dochodzenie w sprawie rozruchów komunistycznych w Ostrowcu powierzone zostało sędziemu śledczemu p. Siwierskiemu.

W ciągu dnia wczorajszego przesłuchano kilkudziesięciu robotników.

Wyniki dochodzenia mają być dziś przedłożone władzy sądowej.

insp. Mackiewicz, oraz Inspektor głównej komendy policji, p. Gozdziecki.

Wczoraj przyjechali do Ostrowca z ramienia P. P. S. posłanka Praussowa i poseł Paček. Po zapoznaniu się na miejscu z przebiegiem wypadków, wyjechali oni z powrotem do Warszawy.

Z pośród rannych zmarł wczoraj w szpitalu Kasy chorych jeszcze jeden robotnik.

W miasteczku panuje zupełny spokój.

SPICHRZE PEŁNE ZIARNA choć przednówek w całej pełni

Nadzieje wielkich handlarzy zbożem na dalszą wyżkę cen ziarna nie ziszczyły się dotąd.

Na półtora miesiąca przed nowymi zbiorami, które naogół zapowiadają się pomyślnie, posiadamy jeszcze w kraju 253 tys. ton żyta, już po uwzględnieniu potrzeb wewnętrznej konsumpcji.

Bardzo znaczne zapasy ziarna posiada Poznańskie, które w odróżnieniu od innych dzielnic Polski sprzedaje zboże na rynku wewnętrznym i na eksport dopiero na wiosnę, a nie w jesieni lub w zimie.

W tych warunkach nie może być mowy o tendencji zwykłej, tembardziej iż na między-narodowym rynku ceny utrzymują się na dotychczasowym poziomie, a ceny żyta nawet lekko spadają.

Ustabilizowany kurs złotego sprzyja również zmniejszeniu cen maki, której zapasy są znaczne wobec zmniejszenia konsumpcji w okresie letnim.

W ten sposób możemy sytuację aprowizacyjną na przednówek uważać za pomyślną, a wszelkie próby spekulacji w kierunku zwykłego cen za artykuły żywnościowe uważać za pozbawione wszelkich podstaw gospodarczych.

Observer.

PAMIĘCI WŁADYSŁAWA MICKIEWICZA

Serce, które biło nie dla siebie lecz dla chwały Ojca-Wieszcz i dla dobra Ojczyzny

Umarł Władysław Mickiewicz. Zgasiło wielkie serce, które przez całe życie umiało bić nie dla siebie. Dla chwały Ojca — Wreszcie i dla dobra Ojczyzny.

W tem sercu, jak w Arce Przymierza między dawnymi a nowymi laty przechowywała się nieoszacowana przedzą tradycyi, wspomnień, relikwii Mickiewiczowskich.

Orle skrzydła Adama z natury rzeczy rzucały cień na zastępną syna. Dla przeciętnego ogółu polskiego ś. p. Władysław Mickiewicz był synem Wieszczki i ni-

czem więcej. Tylko ci, którzy mieli możliwość zetknąć się z nim bliżej, wiedzieli, że jeżeli Ojciec był genjuszem natchnienia, to syn miał w sobie wiele z genjusza pracy.

Świadczyło o niej Muzeum Mickiewiczowskie, ten wzruszający różaniec pamiętek po Adamie, na nizinach jak sznur „czystych, rześkich” pieczołowita ręka syna, — świadczyły te tomy pamiętników i wspomnień, wciąż uzupełnianych, porządkowanych gorączkowo aż do ostatniej chwili, jakby w przeczuciu bliskiego zgonu.

Ś. p. Władysław Mickiewicz miał jedno hasło na swym sztandarze: obowiązek służby narodowej.

Jak żołnierz na warcie, siedział na swój posterunek codzienny do Biblioteki! Polskiej na Quai d'Orleans, siedział w najgorsze szarugi jesienne, o zdrowie swoje nie dbał, pommy jedynie na wyższe nakazy powinności obywatelskiej.

Pamiętam, że kiedy pierwszy raz ujrzałam tę piękną siwą głowę, jasną, jak widać nie z tego świata na mrocznym tle Biblioteki, doznałam szczególnego olśnienia.

Stał przede mną żywy Adam Mickiewicz, tylko posiwiały, postarzały o wiele lat. Podobieństwo do wieszczki było rzeczywiste uderzające.

Dostojny starzec ożywił się i rozweselał na poniedziałkowych wieczornych przyjęciach, które skupiały całą Polonję paryską i wszystkich przejezdnych rodaków.

ckiewiczów, a zdaje mi się, że to wczoraj.

Był dżdżysty, listopadowy wieczór. Po mrocznych krętych schodach typowej starej paryskiej kamienicy na rue Guene-gaud zwolna pięłam się w górę.

Jakoś śpiewnie, z nowogrodzka, zajączkał dzwonek, targnięty u wejścia.

Otworzyła dziewczyna z szerokim uśmiechem na mazurskiej twarzy. Z głębi mieszkania buchnął gwar polskich głosów i zapach herbaty. Już od progu powiało zacinsem ciepłem domu rodzinnego.

W salonie, skupiającym co poniedziałek tyłu Polaków z najrozmaitszych kątów świata, nikt nie czuł się obco. Każdy wiedział, że się tu „naple, nadzyszy Ojczyzny”. I wychodził pokrzepiony.

nl przyjaciele, co przysięgł uczcić w zmarłym starcu zawsze żywe,

niezłomne sumienie emigracji polskiej.

KILKADZIESIĄT LAT DZIEJÓW zamkną pamiętniki

WŁADYSŁAWA MICKIEWICZA

Władysław Mickiewicz, pomimo bardzo sędziwego wieku (umarł mając 88 lat), zachował wyjątkową świeżość umysłu i czystość fizyczną.

Nigdy, nawet podczas mroźów, nie używał palta; chodził zawsze w czarnym surducie.

Jego fenomenalna pamięć była przysławiona wśród kolonii polskiej w Paryżu.

Jednocześnie zaś znał cały intelektualny świat francuski.

Umiał o ludziach i wydarzeniach opowiadać wybornie, podchwytując śmieszne strony różnych działaczy.

Oddawna namawiano Władysława Mickiewicza, który przez lat kilkadziesiąt był żywą kroniką emigracji, aby spisał swe pamiętniki. Wł. Mickiewicz uległ wreszcie namowom i w roku bieżącym złożył rękopis wydawnicy. Pamiętnik, stanowiący nieocenioną skarbnicę faktów i charakterystyk, wyjdzie nabeawem z pod tłoczni drukarskiej. Najciekawsze w nim stronice dotyczą epoki powstania 1863 roku.

Dzisiaj KWESTA na urządzenie kolonii letnich dla dzieci Polskich z Niemiec. OBYWATELE! Nie poskąpcie ofiar na ten szlachetny cel!

I-szy Zjazd Straży Pożarnych ziemi Suwalskiej.

W dniu dzisiejszym witamy w naszym gronie miłych i drożych gości—strazaków, przybyłych na pierwszy w Odrodzonej Polsce zjazd Ochotniczych Straży Pożarnych ziemi Suwalskiej.

Zjazdy takie mają duże znaczenie, chociażby narazie i nie był widoczny ich doradzny skutek; przez osobiste zetknięcie się czynnych pracowników na niwie pożarnictwa, przez wymianę zdań pomiędzy uczestnikami zjazdu wytworzą one tak niezbędną konsolidację duchową, cementując łączność i jedność, urabiają jasne i jednolite poglądy na polu tego i zadania Straży Ochotniczych w Polsce.

A popisy i zawody, pobudzające do szlachetnego współzawodnictwa, przyczyniają się do wzmożenia pracy nad wyszkoleniem fachowym, podnoszą poziom sprawności Straży i ich walory bojowe. Już w m-cu marcu r. b. przywołując potrzebę zwołania zjazdu wypowiedzieliśmy się

na łamach „Dziennika Suwalskiego” (patrz № 21).

„Umacniając współzycie cząstek ogółu, spajając w jeden organizm zwarty jednostki uspołecznione, przejęte poczuciem obywatelskości, niosące nie z nakazu lub przymusu służbę społeczeństwu, będziemy godnymi miana realizatorów hasła wyrzytego na sztandarach naszych: „W jedności siła.”

Temu hasłu wiernie służąc, najstarsza z poród Straży Suwalskiej, Straż miejscowa przyjęła na siebie trudny i odpowiedzialny zjazd, wystawiając sobie chlubne świadectwo dobrej i pełnej obowiązków opieki nad swymi młodszymi siostrzycami—Strazami z Augustowa z Sejna i t. d.

Witając tedy gości naszych życzymy im, aby po powrocie do swoich siedzib, zasobni w zapas nabytych wiadomości fachowych i zapału do zbrojnej pracy strażackiej, dalej hojną ręką siali ziarno na niwie pożarnictwa polskiego.

R. M.

PROGRAM Zjazdu Strażackiego.

Dziś o godz. 9-ej rano — zbiórka oddziałów zamiejscowych Straży Pożarnych na placu Straży Suwalskiej.

O godz. 9 min. 30—Nabożeństwo w kościele gimnazjalnym; po nabożeństwie przegląd i defilada wszystkich Straży na placu Mickiewicza.

O godz. 8 na placu miejskim (róg ul. Kościuszki i Kolejowej) zawody ćwiczebne o pierwszeństwo drużyn.

Wejście na plac 20 groszy, miejsca siedzące 50 gr.

„Dzień Harcerza”

Dzisiejsza uroczystość harcerska rozpocznie się o godz. 8 min. 30. nabożeństwem w kościele gimnazjalnym; po nabożeństwie defilada drużyn i przyrzeczenie.

Wieczorem o godz. 6-ej Wieczór Artystyczny w sali Robotników Chrześcijan.

Z Sądu.

W poniedziałek w wydziale Karnym Sądu Okręgowego rozpatrywana będzie druga seria spraw t. zw. litewskich. Cały szereg młodych litwinów oskarżonych z art. 108 i 109 K. K. o dobrowolną służbę w wojsku litewskim w latach 1919 i 1920.

Strajk robotników tartaku w Augustowie trwa.

W piątek, dnia 11 b. m., o godz. 9-ej rano rozpoczęła się konferencja przedstawicieli robotników z Zarządem tartaku w obecności Inspektora pracy p. Zakrzewskiego z Suwałk.

Konferencja trwała do godz. 4 ppół, jednak pertraktacje nie doprowadziły do żadnych wyników, gdyż robotnicy w dalszym ciągu domagają się 40% wej podwyżki, natomiast Zarząd tartaku oświadczył, iż wyżej ponad 25% udzielić nie może.

Stanowisko swoje robotnicy uzasadniają tem, że od roku 1924 pomimo wzrostu drożyzny nie otrzymali żadnej podwyżki.

Następna konferencja odbędzie się dnia 17 b. m., po powrocie głównego dyrektora tartaków.

Próby uruchomienia przynajmniej części maszyn dla dostarczenia prądu miastu — również spełzły na niczym, tak że Augustów nadal pozbawiony jest oświetlenia.

Operetka w języku żydowskim.

Dzisiaj o godz. 8-ej wieczorem w sali Stowarzyszenia Robotników Chrześcijan odegrana zostanie Operetka w 3ch aktach „Ślubna suknia”.

Przygodny szofer.

W piątek sporządzono protokół na Władysława Kruka (3-go Maja 4) za kierowanie autem bez posiadania prawa jazdy.

„Wieropoddane” raport Suwalskiego Gubernatora za r. 1905”.

Jesteśmy w posiadaniu odpisu „Wieropoddane” raportu Suwalskiego gubernatora za 1905 rok.

Ponieważ raport ten zawiera szereg ciekawych danych, charakteryzujących ówczesne stosunki narodowościowe w Suwalszczyźnie, charakterystykę niektórych osób i przebieg wypadków w tym pamiętnym roku pierwszej rewolucji w Rosji, przypuszczamy, że zainteresuje on naszych czytelników. Raport ten przedstawia cenny przyczynek do historii Suwalszczyzny.

Druk raportu rozpoczniemy jeszcze w bieżącym tygodniu po przetłomaczeniu.

Przez most jechać krokiem!

Należy przestrzegać przepisów, zakazujących szybkiej jazdy przez mosty; onegdaj policja sporządziła trzy protokoły za szybką przejazd przez most przy ul. Augustowskiej.

Zagadkowy zgon.

Dnia 10 b. m. córka nauczelnika parowozowni na st. Suwałki Władysława Czernichowskiego — 22 letnia Zofia Czernichowska wyszła z domu niewiadomo dokąd i nie powróciła.

Zaniepokojony ojciec wszczął poszukiwania i w dniu następnym odnalazł śluki jej na brzegu jeziora „Dąbrówka”. Wszczęte już przez policję dochodzenie niebawiem ustali przyczynę zgonu.

Konie giną!

Dnia 12 b. m. z pastwiska w Filipowie skradziono parę koni na sukodę Józefa Sokółowskiego i Aleksandra Baglińskiego.

Kogo opisali w protokole za opilstwo?

Codziennie policja sporządza kilka protokołów za opilstwo i awantury; w piątek opisani zostali w protokółach Bronisław Lauryn, Karol Grom i Antoni Sadowski.

Święto przysposobienia wojskowego.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Suwałkach doroczne święto przysposobienia wojskowego. Już w dniu wczorajszym nie zważając na złą pogodę, sondaży ze wszystkich szkół w większe i mniejsze oddziały przysposobienia wojskowego i prowincji. Przy tej okazji wypada szerzej wyświetlić sprawę Święta przysposobienia wojskowego.

W celach i ważności przysposobienia wojskowego pisał już w № 54 i 55 „Dziennika Suwalskiego”. Zaznaczyliśmy tam, że do obrony granic państwa musi być przygotowany cały naród, że na przygotowanie to składa się:

a) wychowanie moralne b) wychowanie fizyczne c) częściowe wyszkolenie wojskowe d) przygotowanie do służby pomocniczej jednostek nienadających się do służby liniowej. Praca w tym kierunku jest w Suwałkach w celach sprawdzenia wartości tej pracy ustanowione zostały doroczne święta przysposobienia wojskowego. Święto to ma na celu:

a) sprawdzenie wartości i rezultatów pracy, organizacji stow. przysposobienia wojskowego i hufców szkolnych,

b) wytworzenie zdrowej rywalizacji poszczególnych stow. przysposobienia wojskowego i hufców szkolnych,

c) spowodowanie zainteresowania się społeczeństwa ideą ogólnego wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

d) pobudzenie lokalnej inicjatywy w kierunku zakładania boisk sportowych, strzelnic, obozów letnich i t. p.

A więc zadania święta są bardzo ważne. Wykaże ono osiągnięte wyniki pracy w kierunku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, przez zawody i nagrody za dobre wyniki, wytworzy zdrową rywalizację pomiędzy oddziałami, przysposobienia wojskowego i poszczególnymi członkami, pobudzi ich do doskonałości w pracy wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. To jest pierwsza część zadań zależająca od władz woj-

skowych. Druga część zależna jest w zupełności od społeczeństwa. Praktyka dotychczasowa wykazała, że społeczeństwo, szczególnie suwalskie wykazuje bardzo mało zainteresowania sprawom wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Wszystkie dotychczasowe święta przysposobienia wojskowego i zawody salecyl puskami. Niechże w tym roku przelomu i odrodzenia moralnego społeczeństwo suwalskie wykaże nieprawdziwość moich twierdzeń i tłumnie przybędzie na nabożeństwo, przegląd i defiladę przysposobienia wojskowego na plac Mickiewicza o godz. 8.30 i na beisko 4 i p. p. o godz. 15.

M. H.

Osobiste.

Wczoraj wieczorem lekarz sanitarny miejski Dr. Bogumił Krippendorf wyjechał do Wilna na 4-ty Zjazd Hygienistów i lekarzy sanitarnych.

Kurs harcerski nad Wigrami.

Wielka ogniska: „A w sercu zabierzemy ogniska tego zaradca” — dźwięki z małych kamieni, jasno odbijają się od ciemnego tła murawy.

Mar tego zespółit gromadę i jestem przekonany, że długo w tym pamiętać będziemy o tym przedmiocie tej „twardziej zony”.

Były też chwile łazikowania po Suwalszczyźnie.

Zastępowi dostali jakieś tajemnicze koperty, dosyć grube i w dodatku doręczone w tajemniczy sposób.

Zadrali serca chłopaków — będzie. Była wycieczka 3 dniowa,

połączona z ćwiczeniami wywiadowczymi. W kopercie była instrukcja i druga koperta, a na niej napis: „Stworzyć tu a tu, o tej a tej godzinie” „Baczność”.

Zastęp zachowuje wszelkie środki ostrożności, szyk ubezpieczony, stały wywiad, stałe napięcie nerwów, aby nie dać się widzieć, a zobaczyć po drodze i podpatrzeć inny zastęp.

Z wielkim napięciem uwagi posuwają się zastępy prostoprostu z zapartym oddechem.

Były jednak i chwile swobody.

Instrukcja zawierała wyjaśnienie:

„W Szwajcarii teren neutralny”. Klasa!!! Wywczesny Szwajcarii długo pozostaną w pamięci rączych „Jeleni” i ryczących z radości „Węży”.

Druga wycieczka do Sejna, gdzie ks. Dyr. Pardo oraz ks. Wiersbowski gościnnie podejmowali nas.

Chodiliśmy i na ostre strzelanie do 41 p. w Suwałkach P. Pułkownik Oświecimski oraz oficer instrukcyjny p. por. Świada serdeczną opieką otoczyli nas i im to obóz zawdzięcza dużo pod względem technicznej pomocy w postaci wypożyczonych łózek, koni z wozem do stałej komunikacji, zaprowiantowania oraz broni i amunicji.

Obóz zaliczony został do obozów przysposobienia wojskowego przez D. O. K. III w Grodnie.

Życie obozu było urozmaicone.

Nieprzemakalne namioty okalały się miejscami przema-

kalnemi trzeba było zawsze je naprawiać.

Całe szczęście, że harcerze zawsze da sobie radę i gwizdże nawet, gdy mu na nos kapie woda deszczowa zamiast do rowka, okalającego namiot.

Cwiczenia, wykłady wypelniały dni pracy urozmaicone kapiela, jeżdżeniem łódką i innymi przyjemnościami obozowymi.

Pod koniec lipca przyjechał harcmistrz, dh. Stanisław Sedlaczek, Naczelnik Głównej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego.

Odbyły się próby instruktorskie i na stopnie oraz sprawności.

20 parę odbyło próby instruktorskie, nominacje wyszły w ciągu roku, prócz tego nadano kilkadziesiąt stopni i sprawności harcerskich.

Rywalizacja w zawodach dała przewagę „Wigryskom”, które uzyskały pierwsze trzy miejsca. Pierwszym zastępowym

okazały się „Borsuki”, te porne zwierzątka, które na kursie pracowały gorliwie i systematycznie.

Szyczące „Węże” otrzymały 2-gie miejsce, a „Koty” — spryciaste wtrąciły się na 3-cie.

Każdy z zastępów otrzymał nagrody w postaci części ekwipunku harcerskiego i lektury technicznej.

Zakończenie obozu odbyło się bardzo uroczyste przy licznym współudziale władz i społeczeństwa Suwalskiego. Sądzę, że w tym roku kurs instruktorski przyczyni się do zacieśnienia węzłów przyjaźni harcerzy ze społeczeństwem oraz że ostatnie zainteresują ruchem harcerskim.

Należy nadmienić, że obok kursu instruktorskiego była na Bindusze 89 Warszawska drużyna Harcerska na kolonjach. Drużyna ta uzyskała bardzo dużo w obozie, o czym może świadczyć cały szereg sprawności nabytych, świadczą „le-

nego człowieka”.

W bieżącym roku proponowało Naczelnictwo Związku Harcerskiego kilka kursów na Bindusze, a mianowicie:

1) Kurs przeszkolenia dla podharcmistrzów, 2) kurs instruktorski chorągwi warszawskiej, 3) kurs dla drużynowych, oraz 4) kurs akademicki przysposobienia wojskowego dla harcerzy, ogółem dla 800 ludzi.

Z powodu odwołania przez M. S. Wojsk kursów przysposobienia wojskowego, oraz powołania części instruktorów harcerskich na ćwiczenia oficerów rezerwy, odbędzie się w r. b. jedynie kurs instruktorski chorągwi Warszawskiej.

Sądzę jednak, że na przyszły rok wszystkie zamierzenia uda się. Licniejsza gromada zjedzie się nad Wigry.

(KONIEC).

Prenumerata miesięczna z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową 2l 4 gr 50. Cena ogłoszeń, tylko na 4-ej stronie, 25 groszy za wiersz milimetryowy 1-o szpaltowy drobne 10 groszy za wyraz. Ogłoszenia fantazyjne o 50 procent drożej.

Redakcja czynna od 11-ej do 1-ej i od 4-ej do 6-ej. Telefon Redakcji i Administracji 66.

Redaktor: KAZIMIERZ AUFFSZLAG.

Wydawca: STANISŁAW MIŁKOWSKI